

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 21. listopadu 2023 v senátu složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Stiboříka a soudců JUDr. Ivo Skoupého a Mgr. Vandy Činkové odvolání obžalovaného [REDACTED] [REDACTED] narozeného [REDACTED] v [REDACTED] proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze 17. srpna 2023, sp. zn. 3 T 6/2021,

a rozhodl **takto**:

Podle § 258 odst. 1, písm. b, d) tr. řádu se k odvolání obžalovaného [REDACTED] [REDACTED] rozsudek v celém rozsahu **zrušuje**.

Podle § 259 odst. 3 písm. a) tr. řádu se ve věci znovu rozhoduje **takto**:

obžalovaný

[REDACTED] [REDACTED],
narozený [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] trvale bytem [REDACTED] čp. [REDACTED] tč.
[REDACTED]

je vinen, že

v přesně nezjištěné dny v období let 2012 až 2016 v různých částech bytu na adrese [REDACTED] [REDACTED], okres [REDACTED], který užíval po navázání partnerského vztahu s [REDACTED] a kde žil společně i s její nezletilou dcerou [REDACTED] [REDACTED], nar. [REDACTED], na jejíž výchově se podílel a která ho také musela poslouchat, neboť vůči ní vystupoval v obdobném postavení jako otec, nejméně v šesti případech, když společně leželi v posteli a dívali se na pohádky, když se koupala ve vaně a když ležela na masážním lehátku, kam ji předtím položil, aby jí namazáním břicha léčivou masťou zmírnil bolesti břicha, přestože znal věk poškozené [REDACTED] [REDACTED] a věděl, že ještě nedovršila patnácti let, v úmyslu uspokojit svůj pohlavní pud nezletilou poškozenou osahával na prsou a obnaženém přirození, nejméně ve třech případech z toho ještě vzal její ruku a třel si s ní svůj obnažený penis a varlata, přičemž v důsledku tohoto jednání poškozená utrpěla posttraumatickou stresovou poruchu, která se

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Dudová.

projevuje mimo jiné znovuvybavováním si traumatizujících událostí, tendencí vyhýbat se situacím, které by jí situaci připomínaly, sporadicky mívá děsivé sny s traumatizujícím obsahem, často zažívá stavy úzkosti, napětí, místy až pod obrazem panických atak, dochází u ní k sociální izolaci, psychosexuální vývoj je významně narušen, chování obžalovaného mělo vliv i na vznik závislosti na alkoholu, která byla poškozené diagnostikována, když tímto způsobem se poškozená snažila potlačovat stavy úzkosti, napětí, strachu, nejistoty, a mělo i podíl na vzniku panické poruchy, v důsledku čehož byla poškozená [REDACTED] v době od [REDACTED] 2020 do [REDACTED]. 2020 hospitalizovaná v Psychiatrické nemocnici v [REDACTED],

t e d y

dítě mladší patnácti let jiným způsobem pohlavně zneužil a čin spáchal na dítěti mladším patnácti let svěřeném jeho doзору, zneužívaje jeho závislosti a z něho vyplývajícího vlivu a způsobil takovým činem těžkou újmu na zdraví,

čímž spáchal

zločin pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1 alinea druhá, odst. 2, odst. 3 trestního zákoníku

a odsuzuje se

podle § 187 odst. 3 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody na **5 (pět) roků**.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se pro výkon tohoto trestu zařazuje do **věznice s ostrahou**.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Plzni byl obžalovaný [REDACTED] uznán vinným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea druhá, odst. 3 písm. a), písm. c) trestního zákoníku a za to byl odsouzen podle § 185 odst. 3 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 6,5 roku. Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice s ostrahou.
2. Skutek, kterým byl obžalovaný uznán vinným spočíval v tom, že v přesně nezjištěné dny v období let 2012 až 2016 v různých částech bytu na adrese [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], okres [REDACTED], který užíval po navázání partnerského vztahu s [REDACTED] a kde žil společně i s její nezletilou dcerou [REDACTED], nar. [REDACTED] na jejíž výchově se podílel a která ho také musela poslouchat, neboť vůči ní vystupoval v obdobném postavení jako otec, nejméně v šesti případech, když společně leželi v posteli a dívali se na pohádky, když se koupala ve vaně a když ležela na masážním lehátku, kam jí předtím položil, aby jí namazáním břicha léčivou masťou zmírnil bolesti břicha, přestože znal věk poškozené [REDACTED] a věděl, že ještě nedovršila patnácti let, v úmyslu uspokojit svůj pohlavní pud nezletilou poškozenou osahával na prsou a obnaženém přirození, nejméně ve třech případech z toho ještě vzal její ruku a třel si s ní svůj obnažený penis a varlata, a takto jednal přesto, že poškozená nebyla schopna vzhledem ke svému věku posoudit smysl a význam jednání obžalovaného, a nebyla tedy ani schopna plnohodnotně chápat význam odporu proti tomuto jednání, a také za využití strachu poškozené, že jí jinak zbije, pokud by se mu aktivněji bránila či se mu nepodvolila, kdy v důsledku tohoto jednání poškozená utrpěla posttraumatickou stresovou poruchu, která se projevuje mimo jiné znovuvybavováním si traumatizujících událostí, tendencí vyhýbat se situacím, které by jí situaci připomínaly, sporadicky mívá děsivé sny s

traumatizujícím obsahem, často zažívá stavy úzkosti, napětí, místy až pod obrazem panických atak, dochází u ní k sociální izolaci, psychosexuální vývoj je významně narušen, chování obžalovaného mělo vliv i na vznik závislosti na alkoholu, která byla poškozené diagnostikována, když tímto způsobem se poškozená snažila potlačovat stavy úzkosti, napětí, strachu, nejistoty, a mělo i podíl na vzniku panické poruchy, v důsledku čehož byla poškozená [REDAKCE] v době od [REDAKCE] 2020 do [REDAKCE]. 2020 hospitalizovaná v Psychiatrické nemocnici v [REDAKCE].

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonné osmidenní lhůtě obžalovaný odvolání. Uvedl v něm, že je přesvědčen, že se soud nevyrovnal s názory a pokyny odvolacího soudu, které uvedl ve svém usnesení ze dne 29. 6. 2022, sp. zn. 10 To 46/2022. Soud prvního stupně žádným způsobem neindividualizoval tvrzené jednání obžalovaného, ačkoli dle názoru odvolacího soudu bylo toto stěžejní. Dále neprovedl výslech poškozené, když svědkyně Mgr. [REDAKCE] [REDAKCE] při svém výslechu, jako jedna ze znalkyň, uvedla: „Pokud jde o možnost výslechu posuzované před soudem, tak pan doktor to tam napsal poměrně kategoricky, ale pokud bych to mohla dovysvětlit z psychologického hlediska, tak si myslím, že pokud by soud uznal za nutný výslech poškozené, tak je to možné, ale samozřejmě v izolovaném prostředí, respektive bez přítomnosti obžalovaného a často s předsedy senátu jednáme o tom, aby poškozená měla zajištěnou nějakou oporu, nějakou blízkou osobu, která s ní bude u soudního jednání jako support v zádech. Takže za těchto okolností ano – bez přítomnosti obžalovaného a s nějakou oporou.“ Není tak pravdou, že by výslech poškozené nemohl být proveden. Navíc dle názoru obhajoby, a to i v kontextu shora citovaných názorů soudu odvolacího, je zcela stěžejním. Dle názoru obžalovaného nebyly ani odstraněny pochybnosti ve věci zdravotního stavu poškozené a jeho příčiny. Revizní znalecký posudek sice potvrdil závěry znaleckých posudků, nicméně fakticky pouze diagnostikoval posttraumatickou stresovou poruchu u poškozené a uvedl, že tuto poruchu způsobena stresorem, a že tvrzené jednání obžalovaného by mohlo tímto jednáním být, protože jiný stresor se nepodařilo zjistit. V tomto kontextu je však nutné podotknout, že opětovně je vycházeno pouze z tvrzení, která uvádí poškozená a znalci tak mají omezenou fakticky nulovou možnost zjistit jiné stresory či příčinu zdravotního stavu poškozené. Nelze tak mít v žádném případě závěry znaleckého posudku za prokázané. Obžalovaný je dále toho názoru, že soud I. stupně dostatečně nezjistil skutkový stav daného případu, neprovedl dostatečné dokazování a věc nesprávně právně posoudil. Soud I. stupně se nedostatečně vyrovnal s obhajobou obžalovaného. Dle názoru obžalovaného obsahuje rozsudek řadu nepřesností, nepravdivých a zavádějících údajů, kdy navíc soud prvního stupně uvádí tvrzení, která nebyla svědky sdělena, případně tyto výpovědi sám rozvádí a doplňuje. Soud prvního stupně navíc hodnotil všechny provedené důkazy v neprospěch obžalovaného, což je zcela v rozporu se zásadou in dubio pro reo. Závěrem podaného odvolání navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k novému projednání a rozhodnutí.
4. Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a shledal podané odvolání částečně důvodným.
5. Usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 6. 2022, sp. zn. 10 To 46/2022 byl zrušen původní rozsudek Krajského soudu v Plzni, jímž byl obžalovaný [REDAKCE] uznán vinným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea druhá, odst. 3 písm. a), písm. c) trestního zákoníku stejně jako v projednávaném případě. Odvolací soud vytkl soudu I. stupně zejména nedostatečnost skutkových zjištění pro závěry, které byly v závěru rozsudku učiněny zejména

ohledně právního posouzení věci, nikoliv však ve vztahu k základním skutkovým zjištěním, spočívajícím v tom, zda se obžalovaný jednání popsaného ve výroku rozsudku dopustil či nikoliv. Byla zjištěna potřeba individualizace jednotlivých skutků, aby tak mohlo být posouzeno, zda všechna jednání obžalovaného naplňují skutkovou podstatu žalovaného trestného činu. K tomu se jako nutné doplnění dokazování jevila podrobnější výpověď poškozené [REDAKCE], která mezitím již nabyla zletilosti. Její další výpověď však byla podmíněna souhlasem znalce z oboru psychiatrie, který by vyloučil, že by navrhovaný postup mohl vést k dalšímu prohloubení choroby poškozené a prohloubil tak její druhotnou viktimizaci.

6. Krajský soud splnil pokyn odvolacího soudu a ve věci nechal vypracovat ústavní znalecký posudek, z jehož závěrů na jedné straně vyplynulo zjištění příčinné souvislosti mezi jednáním obžalovaného a vzniklým následkem, který byl v tomto posudku i přesně determinován, na druhé straně však psychiatrem nebyl doporučen výslech poškozené z obav před zhoršením jejího zdravotního stavu. Výslech ústavní psycholožky k možnostem provedení takového výslechu byl vedle odborného vyjádření lékaře psychiatra jen komplementárním doplňkem s metodologickou instrukcí, jakým způsobem mají podobné výsledky probíhat, krajský soud však správně vyhodnotil závěry znalce – psychiatra, který jako jediný mohl ve věci učinit závěr o vhodnosti či nevhodnosti doplňovacího výslechu poškozené a od jejího výslechu správně upustil.
7. Ze stejných důvodů pak ani odvolací soud neprováděl doplnění dokazování v tomto směru a spokojil se toliko s přečtením výpovědi poškozené z přípravného řízení, která měla splněna všechna formální kritéria pro svou validitu. Za této situace nemohlo dojít k řádné individualizaci jednotlivých jednání, která byla odvolacím soudem ve zrušovacím usnesení požadována a z hlediska skutkového se soudy musely spokojit jen s kusými údaji původní výpovědi.
8. Dokazováním bylo správně zjištěno, že se obžalovaný [REDAKCE] trestného jednání vůči poškozené dopustil. Zde soud I. stupně správně vyhodnotil provedené důkazy, a přestože obžalovaný svou trestnou činnost zcela vehementně popíral, soud v hodnocení důkazů nepochybil, pokud uvěřil výpovědi poškozené, jejíž věrohodnost byla na jedné straně znalecky potvrzena, nadto byla posílena i výpovědí matky poškozené [REDAKCE], která potvrdila, že v předmětném období si ji dcera stěžovala na obžalovaného, že na ní sahá, matka však žádných opatření neučinila, neboť dceři její sdělení nevěřila.
9. K tomu nutno poznamenat, že k závěrům, které takto krajský soud učinil (hodnocení důkazů) odvolací soud nemá a ani nemůže mít výtek. Nutno v této souvislosti připomenout významnou procesní zásadu, že pokud soud prvního stupně postupoval při hodnocení důkazů důsledně podle § 2 odst. 6 tr. řádu a učinil logicky odůvodněná skutková zjištění, nemůže odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. řádu napadený rozsudek zrušit jen proto, že sám na základě svého přesvědčení hodnotí tytéž důkazy s jiným v úvahu přicházejícím výsledkem. V takovém případě totiž nelze napadenému rozsudku vytknout žádnou vadu ve smyslu cit. ustanovení a do skutkových závěrů nalézacího soudu nelze zasahovat. Co se pak týče samotného hodnocení důkazů, odvolací soud především zdůrazňuje, že tato fáze trestního řízení je ve výsostné kompetenci soudu projednávajícího věc v I. stupni a způsob samotného hodnocení jednotlivých důkazů nemůže být v rámci odvolacího přezkumu napadán, a to za předpokladu, že se toto hodnocení důkazů opírá o řádně provedené dokazování (úplné a zákonné) a že se v rámci tohoto hodnocení důkazů soud zabýval všemi skutečnostmi pro toto hodnocení důležitými, a že byly úzkostlivě zachovávány veškeré základní zásady dokazování, včetně zásady in dubio pro reo (viz

Rozh. č. 53/92 věta první Sb.rozh.tr., nebo rozhodnutí Ústavního soudu ČR, sp. zn. I ÚS 2726/2014).

10. Procesní soud proto nepochybil, pokud obžalovaného předmětným skutkem uznal vinným. Z hlediska právního posouzení však odvolací soud dospěl k závěru, že aktivity obžalovaného vůči poškozené nenaplnily skutkovou podstatu zločinu znásilnění podle § 185 trestního zákoníku.
11. Uvedeného trestného činu se dopustí ten, kdo jiného násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti. Co se týče násilí, tento znak skutkové podstaty nebyl z výpovědi poškozené zjištěn a s ohledem na věk poškozené v době činu (██████████) také nebylo namístě hovořit o naprosté bezbrannosti oběti (její subjektivní pocit, že se obžalovaného bála, neboť v jiných situacích dokázal být hrubý a po dětech vyžadoval kázeň, pro naplnění zákonného znaku bezbrannosti nepostačuje). Z výslechu poškozené navíc vyplynulo, že obžalovanému ucukáváním a jinými způsoby dávala najevo, že se jí jeho jednání nelíbí, tudíž zde o absolutní bezbrannosti nebo o jejím podstatném snížení, nelze hovořit. Sporným rovněž zůstalo (a použitá výpověď poškozené k tomu nedala odpověď, zda prokázané jednání (osahávání intimních míst poškozené obžalovaným a nucení k dotykům pohlavního ústrojí obžalovaného) naplnilo znak pohlavního styku podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku. Jelikož výslech poškozené zůstal ve své původní fázi a ze shora popsaných důvodů již nemohl být skutkově doplněn, vycházel odvolací soud ze zásady in dubio pro reo a po zrušení celého napadeného rozsudku podle § 258 odst. 1, písm. b, d) trestního řádu bylo Vrchním soudem v Praze rozhodnuto znovu tak, že byl obžalovaný uznán vinným skutkem, jehož popis vyplynul z výpovědi poškozené a toto jeho jednání bylo právně posouzeno jako zločin pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1 alinea druhá, odst. 2, odst. 3 trestního zákoníku neboť obžalovaný dítě mladší patnácti let jiným způsobem (než souloží) pohlavně zneužil (popsanými dotyky) a čin spáchal na dítěti mladším patnácti let svěřeném jeho dozoru, zneužívaje jeho závislosti a z něho vyplývajícího vlivu a způsobil mu takovým činem těžkou újmu na zdraví.
12. Žádných pochybností však nebylo zjištěno z hlediska příčinné souvislosti mezi jednáním obžalovaného a vzniklým následkem a popisem vzniklého následku, kteréžto byly zcela přesně popsány ve znaleckých posudcích včetně revizního znaleckého posudku.
13. Trest byl obžalovanému ██████████ ██████████ ukládán v rámci zákonné trestní sazby ustanovení § 187 odst. 3 trestního zákoníku na její samotné dolní hranici. Oproti vadnému použití přitěžující okolnosti procesním soudem spočívající v tom, že pachatel využíval závislosti poškozené na něm, neboť v rodině vystupoval jako partner matky (jež byla v novém výroku použita jako součást skutkové podstaty a není možno tuto okolnost přičítat dvakrát) a pochybným se stalo i páchaní trestní činnosti po delší dobu (4 roků), což byla doba do které bylo jednání obžalovaného časově zařazeno, avšak nebylo zjištěno a již je při absenci doplnění výpovědi poškozené nezjistitelné, zda šest prokázaných útoků bylo spácháno v řádu týdnů, měsíců či let, soud dalších přitěžujících okolností neshledal.
14. Na druhou stranu bylo přihlédnuto k délce doby, která od spáchání skutku uplynula, k věku a zdravotnímu stavu obžalovaného, jakož i k jeho dosavadní bezúhonnosti a soudem I. stupně zmiňované nižší intenzitě útoků. Protože však nebylo shledáno podmínek § 58 odst. 1, 2, 3 tr. zákoníku pro ukládání trestu pod dolní hranici zákonné trestní sazby, byl trest vyměřen v délce pěti roků (tedy na dolní hranici sazby).

15. Pro výkon uloženého trestu byl obžalovaný ██████████ ██████████ podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou, což odpovídá podmínkám citovaného ustanovení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** další řádný opravný prostředek přípustný.

Za splnění podmínek § 265a a § 265b trestního řádu však lze proti němu podat dovolání, a to ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky. Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch odsouzeného, a dále odsouzenému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Odsouzený tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání odsouzeného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 trestního řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) - l) trestního řádu nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch odsouzeného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Dle § 8b odst. 2 tr. řádu nikdo nesmí v souvislosti s trestným činem spáchaným na poškozeném jakýmkoli způsobem zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, který je osobou mladší 18 let nebo vůči němuž byl spáchán trestný čin vraždy (§ 140 trestního zákoníku), zabití (§ 141 trestního zákoníku), některý z trestných činů, kterým byla způsobena těžká újma na zdraví, trestný čin ohrožení pohlavní nemocí (§ 155 trestního zákoníku), některý z trestných činů proti těhotenství ženy (§ 159 až 162 trestního zákoníku), trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), **některý z trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti** (§ 185 až 193 trestního zákoníku), trestný čin opuštění dítěte nebo svěřené osoby (§ 195 trestního zákoníku), týrání svěřené osoby (§ 198 trestního zákoníku), týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku).

Dle § 8b odst. 3 tr. řádu zveřejnění obrazových snímků, obrazových a zvukových záznamů nebo jiných informací o průběhu hlavního líčení nebo veřejného zasedání, které by umožnily zjištění totožnosti poškozeného uvedeného v odstavci 2, je zakázáno.

Dle § 8b odst. 4 tr. řádu pravomocný rozsudek nesmí být zveřejněn ve veřejných sdělovacích prostředcích s uvedením jména, popřípadě jmen, příjmení a bydliště poškozeného uvedeného v odstavci 2.

Praha 21. listopadu 2023

JUDr. Vladimír Stibořík, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Dudová.